

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Factors affecting the profitability of commercial banks listed in the stock exchange of Thailand

นลพรรณ ไชยวงศ์ห้วนท็อก¹ และประสิทธิ์ มะหะหมัด²

¹ หลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, nonlapan.am@gmail.com

² ภาควิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, pmahamad2004@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จำนวน 11 แห่ง ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายไตรมาส อยู่ในช่วงเวลาระหว่างไตรมาสที่ 1 ปี 2558 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2562 รวมทั้งสิ้น 220 ชุดข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ทำกรวิเคราะห์เป็นข้อมูลแบบ Panel Data โดยศึกษาจากสมการถดถอยเชิงเส้นแบบสุ่ม (Random Effect Model)

จากผลการทดสอบพบว่าตัวแปรอิสระได้แก่อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OEI) อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับตัวแปรตาม คือความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ส่วนอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวม (FSA) อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม (ADL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99% และอัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม (III) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

คำสำคัญ: ปัจจัยภายในบริษัท, ปัจจัยเศรษฐกิจ, ความสามารถในการทำกำไร, ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ABSTRACT

The objective of this study is to investigate factors affecting the profitability of commercial banks registered in The Stock Exchange of Thailand. 11 commercial banks are used to analyze the data. The sample data set used in the analysis is 11 commercial banks in Thailand. This study data quarterly information from the first quarter of the year 2558 to the fourth quarter of the year 2562 which are 220 data sets in total. The research data is a panel data and the Random Effect Model is implemented to the study.

The research results found that independent variables referring to non-performing loans to total loans ratio (NPL), operating expense to total income ratio (OEI) and the growth rate of gross domestic product (GDP) had a relationship in the opposite direction with the dependent variable which is profitability or Return on Asset (ROA).

This relationship is significantly statistical at the confidence level of 99%. However, fee and services income to total asset ratio (FSA) and allowance for doubtful accounts to total loans ratio (ADL) had statistically a relationship in the same direction with the dependent variable at the confidence level of 99%. Finally, interest income to total income ratio (III) had statistically no relationship with the dependent variable the 90% confidence level.

Keywords: Company Factor, Economic Factor, Profitability, Commercial Banks Listed in the Stock Exchange of Thailand

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์ ปี 2562 ว่า ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคง ระดับเงินกองทุนและเงินสำรองอยู่ในระดับสูง สามารถรองรับความท้าทายจากความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจได้ ผลประกอบการของระบบธนาคารพาณิชย์ปรับตัวดีขึ้นจาก การรับรู้กำไรพิเศษเป็นสำคัญ ขณะที่การเติบโตของสินเชื่อและคุณภาพสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ธนาคารพาณิชย์ ปี 2562 มีเงินกองทุนทั้งสิ้น 2,845 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากการจัดสรรกำไรเข้าเป็นเงินกองทุน การออกหุ้นเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางแห่งหนึ่งเพื่อรองรับการควบรวมกิจการ รวมถึงการออกตราสารหนี้ด้อยสิทธิ ส่งผลให้อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio) เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 19.6 เงินสำรองของระบบธนาคารพาณิชย์อยู่ในระดับสูงที่ 701.2 พันล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 32.4 พันล้านบาท ขณะที่อัตราส่วนเงินสำรองที่มีต่อสินเชื่อคือคุณภาพ (NPL coverage ratio) ทรงตัวที่ร้อยละ 149.9 ด้านอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับกระแสเงินสดที่อาจไหลออกในภาวะวิกฤต (Liquidity Coverage Ratio: LCR) อยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 187.5 มีกำไรสุทธิ 270.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 30.8 ซึ่งเป็นผลจากการรับรู้กำไรพิเศษจากการขายเงินลงทุนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ระบบธนาคารพาณิชย์ยังมีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของสินเชื่อรายย่อย ขณะที่รายได้ค่าธรรมเนียมสุทธิลดลงเล็กน้อยจากรายได้ค่าธรรมเนียมการโอนเงินและรายได้ค่านายหน้าขายหลักทรัพย์ โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Assets: ROA) เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 1.391 จากร้อยละ 1.11 ในปีก่อน ขณะที่อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยเฉลี่ย (Net Interest Margin: NIM) ทรงตัวที่ร้อยละ 2.73 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563)

เสถียรภาพเศรษฐกิจทางการเงินของไทยโดยรวมยังเปราะบาง จากผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีต่อภาคเศรษฐกิจจริงของไทย ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ไทยจึงได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานหลากหลายด้านเพื่อป้องกันโอกาสการเกิดปัญหาด้านการปล่อยสินเชื่อในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งได้พัฒนารูปแบบการทำธุรกิจในด้านอื่น ๆ ถ้าธนาคารพาณิชย์มีการสำรองค่านี้สงสัยจะสูญและมีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ปริมาณมาก จะส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงพยายามที่จะวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาพร ประเสริฐศิริเจริญ (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ไทยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple

Regression) พบว่า สัดส่วนรายได้จากการดำเนินงานต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบและธนาคารขนาดใหญ่ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ROA และสัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ ROA ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ สำหรับสัดส่วนรายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมด ผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ ROA ในกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่เท่านั้น ส่วนในกลุ่มธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็กไม่มีปัจจัยใดเลยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ ROA และในกรณีของปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อ ROA ได้แก่ ส่วนแบ่งตลาดด้านเงินฝาก อัตราส่วนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับและจ่าย

วิลาสินี สุขะพันธุ์ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่มธนาคาร กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย อัตราส่วนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญกับเงินให้สินเชื่อ และปริมาณเงินฝาก

นันทพร บ้าสันเทียะ (2555) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ โดยสร้างสมการถดถอยเชิงเส้น (Multiple Regression) วิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ได้แก่ อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อรายได้รวม และอัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนสาขา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมต่อรายได้รวม และอัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

วิกานดา ไจสมุท (2558) ศึกษาเรื่องสถานภาพของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) และอิทธิพลของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์ Fixed Effects และ Random Effects Regression พบว่า ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม หากไม่คำนึงถึงนัยสำคัญทางสถิติ จะพบว่า ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีอิทธิพลในเชิงลบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ สำหรับปัจจัยอื่น ๆ พบว่า รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ ในขณะที่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และคุณภาพสินเชื่อ มีอิทธิพลในเชิงลบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม พบว่า รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยและขนาดของธนาคาร ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

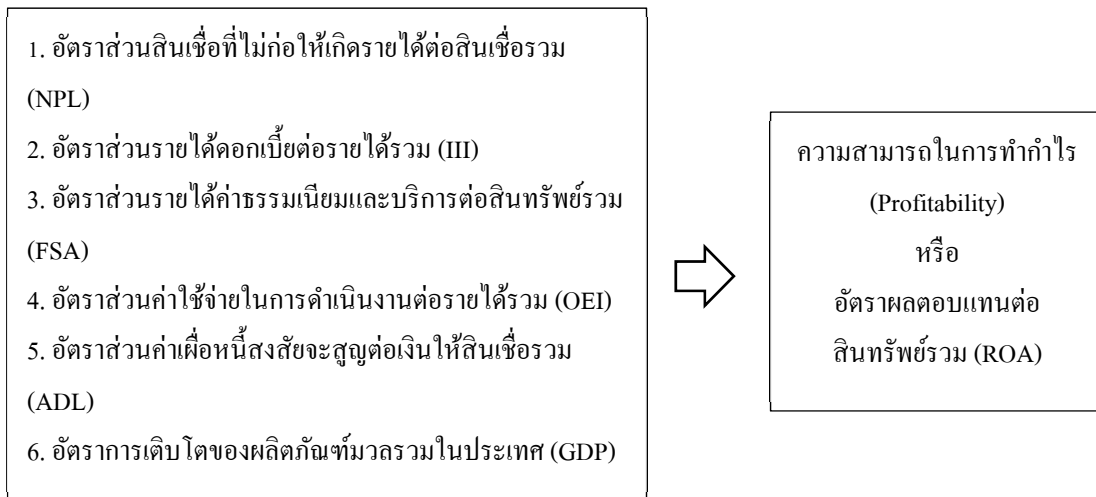
1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน เช่น NPL, III, FSA, OEI และ ADL ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2558 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2562
2. เพื่อศึกษาปัจจัยมหภาคอย่าง GDP ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2558 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2562

3. การดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

3.2 วิธีการเก็บข้อมูลในการศึกษา

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้ข้อมูลทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 11 แห่งข้างต้น ในรูปแบบข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาส ซึ่งได้มาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) นั่นคือ งบการเงินประจำปีของแต่ละธนาคาร ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ รายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินและการธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 11 บริษัท และมีข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิจัยอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายไตรมาส อยู่ในช่วงเวลาระหว่างไตรมาสที่ 1 ปี 2558 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2562 รวมทั้งสิ้น 220 ชุดข้อมูล โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล SETSMART (SET Market Analysis and Reporting Tool) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand: BOT) เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเว็บไซต์ของแต่ละบริษัท

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วยสถิติเชิงพรรณนาในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้ง 11 ธนาคาร โดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศไทย ได้แก่

2. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยจะแสดงค่าอยู่ในช่วง $-1 \leq r \leq 1$ หาก r เป็นบวกแสดงว่าตัวแปรต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และหาก r เป็นลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

3. วิเคราะห์ Multiple Linear Regression ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์เป็น Panel Data ทำการวิเคราะห์โดย Pooled Regression Analysis โดยใช้กระบวนการ Ordinary Least Square (OLS) อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อมูลเป็น Panel Data การวิเคราะห์ด้วย Pooled Regression อาจจะไม่ให้ผลดีเท่าที่ควร จึงมีทางเลือกอื่นที่มารองรับและทำให้เกิดผลลัพธ์ในทิศทางที่ดีขึ้น นั่นคือ การวิเคราะห์ด้วย Fixed Effects Regression และ Random Effects Regression สำหรับการตัดสินใจเลือกใช้แบบจำลองแบบใดในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีการทดสอบทางสถิติ คือ Hausman Test เพื่อช่วยในการตัดสินใจ โดยใช้สมการ

$$ROA_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 NPL_{i,t} + \beta_2 III_{i,t} + \beta_3 FSA_{i,t} + \beta_4 OEI_{i,t} + \beta_5 ADL_{i,t} + \beta_6 GDP_{i,t} + \varepsilon$$

โดยที่ ROA = ความสามารถในการทำกำไร (หน่วย: ร้อยละ)

NPL = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (หน่วย: ร้อยละ)

III = อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม (หน่วย: ร้อยละ)

FSA = อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวม (หน่วย: ร้อยละ)

OEI = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (หน่วย: ร้อยละ)

ADL = อัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม (หน่วย: ร้อยละ)

GDP = อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วย: ร้อยละ)

ε = ความคาดเคลื่อน (Error term)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

การศึกษาสถิติส่วนนี้เป็นการศึกษาสถิติเชิงพรรณนาในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้ง 11 ธนาคาร โดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

	หน่วย	Mean	Median	Standard Deviation	Minimum	Maximum
NPL	ร้อยละ	3.21	2.89	1.11	1.55	6.90
III	ร้อยละ	76.11	75.51	6.19	63.10	94.41
FSA	ร้อยละ	0.29	0.30	0.29	-3.61	0.66
OEI	ร้อยละ	64.71	64.56	6.33	46.07	85.55
ADL	ร้อยละ	4.33	4.24	1.32	1.81	8.14
GDP	ร้อยละ	3.26	3.05	0.77	1.60	5.00
ROA	ร้อยละ	1.58	1.53	0.66	-0.36	3.01

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยวิธีทดสอบหาความสัมพันธ์โดยใช้วิธี Correlation matrix มีรายละเอียดดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix)

	NPL	III	FSA	OEI	ADL	GDP	ROA
NPL	1						
III	0.0434	1					
FSA	0.1209	-0.3988	1				
OEI	0.1728	0.5958	-0.2594	1			
ADL	0.5616	-0.3342	0.0637	-0.0274	1		
GDP	0.0156	-0.1294	0.1583	-0.2283	0.0502	1	
ROA	-0.2012	-0.6131	0.3675	-0.6218	-0.0309	0.0152	1

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ไม่มีตัวแปรใดมีค่าเกินเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะต้องมีค่าอยู่ระหว่าง -0.8 ถึง 0.8 หากตัวแปรที่มีค่าสูงเกินเกณฑ์ดังกล่าวแปลว่าตัวแปรเกิดปัญหา Multicollinearity จึงสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระ ดังนั้นไม่จำเป็นต้องตัดตัวแปรอิสระใด ๆ ออกจากสมการถดถอย สามารถใช้ตัวแปรทดสอบในขั้นต่อไปได้

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression)

ทดสอบ F-statistic จากผลการทดสอบพบว่า P-value(F) เท่ากับ $2.51e-40$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง มีตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับตัวแปรตามอย่างน้อย 1 ตัว

ทดสอบ Panel Diagnostics จากผลการทดสอบพบว่า มีค่า P-value เท่ากับ $2.42202e-048$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง Pooled OLS ไม่เพียงพอต่อการสร้างสมการถดถอยยอมรับ Fix Effect Model

ทดสอบ Hausman Statistic จากผลการทดสอบพบว่า F-statistics เท่ากับ มีค่า P-value เท่ากับ 0.140326 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 จึงไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก Random Effect เพียงพอต่อการสร้างสมการถดถอยสามารถสรุปได้ว่า Random Effect Model เหมาะสมที่จะสร้างสมการถดถอยเชิงเส้นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
สร้างสมการถดถอยเชิงเส้นแบบสุ่ม (Random Effect Model)

ตารางที่ 3 แสดงการสร้างสมการถดถอยเชิงเส้นแบบสุ่ม (Random Effect Model)

Variable	coefficient	std. error	z	p-value	
Constant	2.90465	0.61593	4.716	2.41E-06	***
NPL	-0.368568	0.0373145	-9.877	5.22E-23	***
III	0.000891232	0.00688928	0.1294	0.8971	
FSA	2.02719	0.520107	3.898	9.71E-05	***
OEI	-0.0188546	0.00484592	-3.891	9.99E-05	***
ADL	0.136215	0.029149	4.673	2.97E-06	***
GDP	-0.0589198	0.0228109	-2.583	0.0098	***

ค่าทางสถิติ p-value = $1.51638e-030$

จากผลการทดสอบทดสอบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่ามีค่า P-value อยู่ที่ $1.51638e-030$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% หมายถึง สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก $H_0 =$ ตัวแปรอิสระใด ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเลย ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานรอง $H_a =$ มีตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างน้อย 1 ตัว โดยมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 5 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ประกอบด้วย อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวม (FSA) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OEI) อัตราส่วนค่าเผื่อนี่สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม (ADL) อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

คำอธิบายความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยเชิงเส้นของแบบจำลอง

1. อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.368568 กล่าวคือ เมื่ออัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เปลี่ยนแปลง 0.368568 % ในทิศทางตรงกันข้ามกัน

2. อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวม (FSA) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2.02719 กล่าวคือ เมื่ออัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวมเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เปลี่ยนแปลง 2.02719% ในทิศทางเดียวกัน

3. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OED) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0188546 กล่าวคือ เมื่ออัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เปลี่ยนแปลง 0.0188546% ในทิศทางตรงกันข้ามกัน

4. อัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม (ADL) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.136215 กล่าวคือ เมื่ออัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวมเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เปลี่ยนแปลง 0.136215% ในทิศทางเดียวกัน

5. อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0589198 กล่าวคือ เมื่ออัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เปลี่ยนแปลง 0.0589198% ในทิศทางตรงกันข้ามกัน

5. การอภิปรายผล

จากผลวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และตัวแปรอิสระที่ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ซึ่งตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายผลได้ดังต่อไปนี้

อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) ตรงกับสมมติฐาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL) เป็นอัตราส่วนที่สะท้อนถึงการปล่อยสินเชื่อของธนาคารนั้นมีคุณภาพหรือไม่ หากปล่อยสินเชื่อแล้วลูกหนี้ขาดการชำระให้แก่ธนาคารเลยระยะเวลาที่กำหนดก็จะถูกจัดเป็นหนี้ที่ด้อยคุณภาพหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งลูกหนี้ได้ชำระเงินให้แก่ธนาคารน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ ธนาคารต้องมีการตั้งค่าเผื่อนี้จัดชั้นหนี้ที่สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้น เมื่อนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิของธนาคารลดลง (กฤษฎา เสกตระกูล, 2547; ญัฐพันธ์ เจริญนันท์, 2548, หน้า 73 และ Hempel, Coteman & Simonson, 1994, p. 407) สอดคล้องกับการศึกษาของ นันทพร บัวสันเทียะ (2555) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า อัตราส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และการศึกษาของ ญัฐพันธ์ เจริญนันท์ พัฒนจิระเมธา (2559) ศึกษาเรื่องผลของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน พบว่า ตัวแปรสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(NPL) มีความสัมพันธ์โดยการแปรผกผัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมนิยมและบริการต่อสินทรัพย์รวม (FSA) ตรงกับสมมติฐาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับรายได้ค่าธรรมเนียมนิยมจากการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ สามารถจำแนกประเภทค่าธรรมเนียมนิยมได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือบริการด้านเงินฝาก บริการด้านสินเชื่อและบริการบัตรเครดิต (อัจฉรา จิระพันธุ์วานิช 2532: 34-44) ซึ่งธนาคารมีช่องทางในการเข้าถึงลูกค้าที่หลากหลายและทั่วถึง มีจำนวนสาขา และเครื่องทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น เครื่อง ATM เครื่องรับฝากเงินสดอัตโนมัติที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าในการที่จะมาทำธุรกรรมทางการเงินส่งผลให้ธนาคารมีฐานลูกค้าที่มาก สามารถสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับธนาคารอย่างต่อเนื่อง เมื่อรายได้ค่าธรรมเนียมนิยมและบริการมีส่วนที่เพิ่มขึ้นเทียบกับรายได้รวม แสดงว่าธนาคารมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ นันทพร บัวสันเทียะ (2555) ศึกษาเรื่องเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมนิยมและบริการต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OEI) ตรงกับสมมติฐาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OEI) อัตราส่วนนี้วัดว่าธนาคารมีส่วนของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย/กู้ยืม ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมนิยมและบริการ และค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ๆ เมื่อเทียบกับรายได้รวมเป็นอย่างไร ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าลดลง แสดงว่าธนาคารมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ลดลงได้ จะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น (กฤษฎา เสกตระกูล, 2547; ฌักกูว์สันท์ เจนนันท์, 2548, หน้า 73 และ Hempel, Coteman & Simonson, 1994, p. 407) สอดคล้องกับการศึกษาของ นันทพร บัวสันเทียะ (2555) ศึกษาเรื่องเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมต่อรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และการศึกษาของ วิกานดา ใจสมุทร (2558) พบว่า ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีอิทธิพลในเชิงลบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม (ADL) ไม่ตรงกับสมมติฐาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ธนาคารจะกันเงินสำรองไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เมื่อมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้สูง เพื่อรองรับความเสี่ยงจากหนี้สูญได้มากขึ้น ในมุมด้านการตลาดส่งผลให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจต่อการดำเนินงานของธนาคาร มีการเข้าใช้บริการทำธุรกรรมทางการเงินทำให้ฐานลูกค้าเพิ่มขึ้น สามารถสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับธนาคาร ดังนั้นเมื่อค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ วิลาสินี สุขะพันธุ์ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญกับปริมาณเงินให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ใน

ทิศทางเดียวกันกับรายได้สินเชื่อสาขาธนาคารต่างประเทศในประเทศไทย เนื่องจากเมื่ออัตราส่วนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ธนาคารสามารถรองรับความเสี่ยงจากการปล่อยสินเชื่อได้มากขึ้น ทำให้ธนาคารสามารถปล่อยสินเชื่อได้มากขึ้น รายได้ย่อมเพิ่มขึ้น

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไม่ตรงกับสมมติฐาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกันกับความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก GDP ของประเทศที่ประกาศออกมาจึงไม่ค่อยจะสะท้อนภาวะเศรษฐกิจที่แท้จริง เกิดจากการขยายตัวของเศรษฐกิจภาคธุรกิจการท่องเที่ยวมากกว่า 70% ตั้งแต่ปี 2558 เป็นการขยายตัวของเศรษฐกิจแบบกระจุกตัวในระดับสูงมาก (บริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), 2559) แม้ว่าจะมีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ที่เพิ่มขึ้น ไม่ได้หมายความว่าธนาคารจะมีรายได้จากการปล่อยกู้หรือรายได้จากการดำเนินงานให้บริการด้านการเงินเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาครัฐใช้นโยบายการเงินกระตุ้นเศรษฐกิจมีการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินและของธนาคารพาณิชย์ก็จะปรับลดลงตามทั้งในส่วนของดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ลดลงทำให้ผู้ประกอบการมีแรงจูงใจที่จะกู้ยืมไปลงทุนและดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงลูกค้าก็จะฝากเงินน้อยลง นำเงินไปใช้การลงทุนอย่างอื่นหรือจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) ส่งผลให้รายได้ของธนาคารพาณิชย์ลดลง ดังนั้นจึงผลให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ลดลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วิลาลินี สุขะพันธุ์ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม (III) ไม่ตรงกับสมมติฐาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร วัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 รายได้ดอกเบี้ยนับเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ มี 2 คือรายได้จากการให้สินเชื่อและรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ (อัจฉรา จิระพันธุ์วานิช 2532: 34-44) ซึ่งรายได้ดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น ยังไม่สามารถบอกได้ว่าความสามารถในการทำกำไรจะเพิ่มขึ้นตาม เพราะความสามารถในการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์มาจากรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NIM) คือ ส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่ายทั้งหมด) ซึ่ง NIM เป็นเครื่องชี้หนึ่งในการวัดผลกำไรเบื้องต้นจากรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อหน่วย ซึ่งไม่ได้สะท้อนผลกำไรที่แท้จริง (net profit) (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560) สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร ประเสริฐศิริเจริญ (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ไทยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับและจ่าย (IS) ไม่มีอิทธิพลต่อ ROA ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธนาคารพาณิชย์มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงในสัดส่วนที่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เนื่องจากตามโครงสร้างเงินฝากของธนาคารแต่ละแห่งยังมีต้นทุนจากเงินฝากที่ยังไม่ครบกำหนดตามสัญญา ประกอบกับภาวะดึงตัวของตลาดเงิน ปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพของสหรัฐอเมริกา และธนาคารกลัวความเสี่ยงจาก NLP ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของธนาคาร จึงส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารแต่ละแห่งยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก จึงทำให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยรับและจ่าย ไม่มีผลต่อค่า ROA ของธนาคารพาณิชย์ไทย ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าอัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยต่อรายได้รวมจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะหากหักลบกับอัตราดอกเบี้ยจ่ายแล้วก็เป็นไปได้ที่รายได้ดอกเบี้ยจะไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

ผลการศึกษาวิจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2558 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2562 พบว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัว มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ประกอบด้วย อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อบริการ (NPL) อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวม (FSA) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม (OEI) อัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม (ADL) อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และตัวแปรอิสระที่ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ประกอบด้วย อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม (III)

6.2 ข้อเสนอแนะของการศึกษานี้

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ คณะผู้บริหารและพนักงานธนาคารพาณิชย์ ฯลฯ สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดีขึ้นได้

2. ถึงแม้ว่าในการศึกษาจะพบว่า อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยต่อรายได้รวมจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 แต่รายได้ดอกเบี้ย เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรจะให้ความสนใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสินเชื่อให้มีความหลากหลายและตรงใจลูกค้า เพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปรายได้ดอกเบี้ยที่มากขึ้น สามารถแข่งกับธนาคารอื่น ๆ ได้

3. นักลงทุนที่จะลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ ควรจะพิจารณาในส่วนของอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อบริการ อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวม อัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม และอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพื่อดูความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์

4. ผลการศึกษาในครั้งนี้ เกิดจากการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ ในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ผลการศึกษานี้จึงอาจมีความคลาดเคลื่อน เมื่อนำไปใช้ในการทำนายแนวโน้มของความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนอกเหนือช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษากลับต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากผู้สนใจจะศึกษาในประเด็นนี้ต่อไปอาจเพิ่มสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาพิจารณาด้วย หรือเป็นการศึกษาโดยแบ่งกลุ่มตามขนาดธนาคารพาณิชย์

2. การศึกษาในครั้งนี้ให้ความสนใจในตัวแปรที่มาจากงบการเงินเป็นหลัก หากผู้สนใจจะศึกษาในประเด็นนี้ต่อไป อาจขยายขอบเขตของตัวแปรเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เช่น นโยบายทางการเงิน นโยบายการดำเนินงาน นโยบายทางเศรษฐกิจและการคลัง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา เสกตระกูล. (2547). การวิเคราะห์งบการเงินธนาคารพาณิชย์ ตอนที่ 2 (ออนไลน์). เข้าถึงจาก:

https://www.tsithailand.org/index.php?option=com_content&task=view&id=881&Itemid=204&limit=1&limitstart=22.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2548). *การบริหารธุรกิจ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์ ปี 2562. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2020/Pages/n0863.aspx>

นันทพร บำสันเทียะ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิมพ์ ยิ่งยง. (2545). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย. การค้นคว้าแบบอิสระสาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

วเรศ อุปปาดิก. (2544). *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สิริธยา จิตอุดมวัฒนา. (2556). สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loan: NPL) (ออนไลน์).

เข้าถึงจาก: http://www.cad.go.th/cadweb_org/ewt_news.php?nid=18410.

Hempel, G.H., Coteman, A., & Simonson, D.G. (1994). *Bank management text and Cases*. 4th ed.

Englewood Cliffs, NJ: Prentice-hall.